

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Паученка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

РІШЕННЯ № 10

«Про відмову в порушенні дисциплінарної справи»

5 квітня 2024 року

м. Кропивницький

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Кіровоградської області у складі дисциплінарної палати - голови палати Квашука О.Д., секретаря палати Звіздун А.М., членів палати Бірюкова А.О., Бравермана В.О., Ковальова Ю.В., Кричуна Ю.А., Шолух С.Г., розглянувши у відкритому засіданні скаргу ОСОБА_1 від 22.11.2023 на поведінку адвоката ОСОБА_2 (свідощтво про право на зайняття адвокатською діяльністю № <...> від <...>, видане на підставі рішення Ради адвокатів Черкаської області № <..> від <..>), -

ВСТАНОВИЛА:

У листопаді 2023 року ОСОБА_1 оскаржив дії адвоката ОСОБА_2 до КДКА Черкаської області, поставивши питання про його дисциплінарну відповідальність.

21.12.2023 скарга надійшла на розгляд до КДКА Кіровоградської області з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

I. Зміст скарги

Адвокат ОСОБА_2 є представником житлово-будівельного кооперативу «Хімік - 27» у справах №925/1106/23, № 925/1022/23 за позовами ТОВ «Черкасигазінвест».

Ухвалами Господарського суду Черкаської області від 03.10.2023 у вищевказаних справах позовні заяви було залишено без розгляду.

У подальшому адвокат ОСОБА_2 склав та подав до суду заяви про ухвалення додаткових судових рішень про стягнення витрат на професійну правничу допомогу.

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Паученка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

На підтвердження понесених витрат на суму 25 000, 00 грн. у кожній справі адвокат надав до суду копії ідентичних договорів про надання правової допомоги від 05.09.2023, укладених між ЖБК “Хімік-27” в особі ОСОБА_3 та адвокатом ОСОБА_2, довідки про отримання коштів в розмірі 10 тисяч гривень по кожному із договорів, а також однакові акти виконаних робіт від 06.10.2023 та звіти про виконання договорів про надання правової допомоги № б/н від 05.09.2023.

Із посиланням на судову практику та положення статті 126 Господарського процесуального кодексу України, скаржник обґрунтовує порушення, допущені під час складання документів, які можуть бути підставою для стягнення відповідних судових витрат, зокрема, вказує на відсутність детального опису виконаних робіт (наданих послуг), що позбавляє можливості з’ясувати їхню дійсність, необхідність та розумність тощо.

Скаржник вважає, що з наданих адвокатом довідок про отримання коштів в розмірі 10 000, 00 грн. від ЖБК “Хімік-27” неможливо встановити факт оплати вказаних послуг, бо голова ЖБК не наділена повноваженнями щодо одноосібного здійснення оплати за отримання послуг будь-якого характеру у готівковій формі, відтак подані документи є недостовірними.

Скаржник також висловлює сумніви у факті підписання договорів з боку ЖБК “Хімік-27” ОСОБА_3 у зв'язку із відсутністю відтисків печатки ЖБК та візуальною невідповідністю підписів на договорах її підписам на інших документах.

У підсумку, скаржник стверджує, що адвокат склав та подав до суду завідомо неправдиві докази, чим порушив принцип законності та інші вимоги Правил адвокатської етики.

Просить застосувати до ОСОБА_3 стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням із ЄРАУ.

II. Позиція адвоката

Адвокат зазначив, що є представником ЖБК «Хімік – 27» у його правовому спорі, який виник із орендарем, ТОВ «Черкасигазінвест», керівником і бенефіціарним власником якого є ОСОБА_1 (скаржник).

З 2016 року орендар не погоджується на підвищення орендної плати за орендоване приміщення, яке знаходиться за адресою: м. Черкаси, вулиця

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

Максима Залізняка, 91/1, а з 2020 року - самовільно займає вказане приміщення.

З метою захисту прав та інтересів ЖБК «Хімік – 27» з ним було укладено договір про надання правничої допомоги № б/н від 14.11.2022.

Рішенням Господарського суду Черкаської області від 19.05.2023 у справі №925/253/23, яке залишено без змін судами апеляційної та касаційної інстанцій, ТОВ «Черкасигазінвест» було виселено із зазначеного нежитлового приміщення.

В подальшому скаржник подав до Господарського суду Черкаської області позовні заяви до клієнта про визнання договору укладеним та про стягнення поліпшення майна в розмірі 402 400 грн. (справи № № 925/1022/23, 925/1106/23).

Між адвокатом та ЖБК «Хімік 27» у розрізі судових справ було укладено договори про надання правової допомоги, у кожному із яких було визначено розмір гонорару адвоката.

На виконання своїх обов'язків адвокатом були підготовлені відзиви на позовні заяви та направлено адвокатські запити.

Після подачі відзиву на позовну заяву у справах № 925/1106/23 та №925/1022/23, скаржник у судові засідання не з'являвся, і позовні заяви було залишено без розгляду.

Після цього адвокат подав заяви про ухвалення додаткового рішення щодо стягнення судових витрат, у задоволенні яких судом було відмовлено з підстав відсутності доказів вчинення позивачем необґрунтованих дій.

Щодо своєї гонорарної практики та справжності підпису клієнта адвокат ОСОБА_2 пояснив, що з клієнтом було погоджено вартість послуг у договорах про надання правової допомоги, і у скаржника відсутні підстави втручатися у їхні договірні відносини.

Оцінка розміру судових витрат судом не здійснювалася; фіксований гонорар адвоката 25 000, 00 грн. включає в себе правову допомогу, що надається до набрання законної сили рішенням суду.

Твердження скаржника стосовно несправжності підписів клієнта у договорах є необґрунтованими; наявність відтиску печатки не є обов'язковим відповідно до ч. 1 ст. 58 -1 Господарського кодексу України.

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

На виконання п. 8 ч. 3 ст. 165 ГПК у відзивах на позовну заяву адвокат зазначив орієнтовний розрахунок суми судових витрат, які відповідач поніс і які очікує понести у зв'язку із розглядом справи.

Факт оплати юридичних послуг готівкою підтверджується довідками про отримання коштів, що узгоджується із позицією Верховного Суду, наведеною в його Постановах від 15.09.2021 № 440/4206/19 та від 16.04.2020 № 727/4597/19.

III. Пояснення учасників засідання палати

1. ОСОБА_1 зазначив, що предметом оскарження є необґрунтованість витрат, які стосуються надання правничої допомоги, і недостовірність поданих адвокатом документів на підтвердження цих витрат.

Вважає, що суми, які заявлені до відшкодування за надання правничої допомоги, не відповідають кількості і складності виконаних робіт, а подані адвокатом документи були виготовлені без присутності голови кооперативу, нею не підписувалися, на них відсутній відтиск печатки.

Як посадова особа кооперативу, голова правління ОСОБА_3 не наділена повноваженнями надавати готівкові кошти в якості авансу, а документом, який має підтверджувати передачу коштів, має бути прибутковий касовий ордер.

Вважає, що в діях адвоката має місце очевидний факт намагання заволодіти шахрайським способом грошовими коштами, які фактично не були виплачені.

Зазначив, що на основі порівняння наданих ним зразків підписів на інших документах, які подавалися у рамках першої судової справи, навіть без проведення експертизи можна встановити, що документи є підробленими. Почеркознавчі дослідження не проводилися, але вважає, що палата повинна в комплексі дослідити обставини кількості та складності надання правової допомоги, оформлення договору про надання правничої допомоги, оцінити так звану виплату, дійсність підпису голови ЖБК на договорі про надання правничої допомоги.

Скаржник також повідомив про подання ним до поліції заяви про кримінальне правопорушення, яка за своїм змістом у частині опису сутності оскаржуваних дій є однаковою зі скаргою на поведінку адвоката, адресованою комісії.

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Паученка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

Вважає, що є достатньо доказів, які свідчать про вчинення кримінального правопорушення. Так, від адвоката надійшли вимоги про сплату 25 000 грн. за надання правової допомоги по господарським справам, а документи, які підтверджували надання таких послуг, складені з порушенням, не підтверджують обсяг правової допомоги, підписи на договорах не належать голові правління ЖБК, на них відсутня печатка, оплата здійснювалася частково готівкою; дії голови правління ЖБК ОСОБА_3 виходять за рамки повноважень з виконання догорів і за рамки її службових повноважень.

2. Адвокат ОСОБА_2 вказує, що скаржником не подано будь-яких доказів підробки підпису чи відповідних рішень у кримінальних провадженнях з цього приводу.

Підписи на договорах були виконані сторонами договору - ним та головою ЖБК ОСОБА_3, яка може особисто це підтвердити. Відсутність відтиску печатки, згідно із Господарським кодексом України, не є порушенням.

Зазначив, що голова ЖБК ОСОБА_3 передала йому готівкові кошти як частину свого зобов'язання на виконання договору про надання правової допомоги, що не заборонено чинним законодавством.

Джерело походження коштів адвокат не перевіряв, бо це не відноситься до його компетенції; кошти обліковував як самозайнята особа належним чином.

Адвокат також заявив клопотання про отримання пояснень від ОСОБА_3 на засіданні палати.

3. У письмових поясненнях, надісланих електронною поштою, голова правління ЖБК "Хімік — 27", ОСОБА_3, зазначила, що підписи від імені кооперативу у договорах про надання правової допомоги від 05.09.2023 (щодо справи №925/1022/23) та від 05.09.2023 (щодо справи № 925/1106/23) виконані нею особисто.

Оплату гонорару адвокату ОСОБА_2 вона здійснювала готівкою, про що адвокат надав довідки №1, №2 від 06.10.2023; претензій до наданих юридичних послуг — не має.

Зазначає, що заяви про стягнення судових витрат у справах №925/1022/23, №925/1106/23 були подані адвокатом з її ініціативи.

Вважає, що скарга на адвоката ОСОБА_2 подана з мотивів невдоволення скаржника прийнятим судовим рішенням у справі щодо виселення із займаного

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

приміщення, належного ЖБК «Хімік – 27», представництво якого здійснювалося адвокатом.

4. На засіданні палати ОСОБА_3 усно підтвердила факт особистого підписання нею укладених із адвокатом ОСОБА_2 договорів про надання правової допомоги.

Також ОСОБА_3 підтвердила сплату гонорару адвокату у готівковій формі, що було засвідчено його довідками про отримання оплати. Зазначає, що кошти сплачувала від ЖБК як голова правління; фактично кошти були виділені їй знайомими, щоб завершити справу; про джерело походження коштів адвоката не повідомляла.

Вважає, що діяла у межах своїх повноважень, визначених статутом.

IV. Судові справи та рішення, які стосуються предмету оскарження

1. Справа № 925/253/23 за позовом житлово-будівельного кооперативу "Хімік — 27" до товариства з обмеженою відповідальністю "Черкасигазінвест" про виселення з нежитлового приміщення:

- рішенням Господарського суду Черкаської області від 19.05.2023, залишеним без змін постановою Північного апеляційного господарського суду від 20.09.2023 у справі №925/253/23, позов задоволено у повному обсязі. Вирішено виселити ТОВ "Черкасигазінвест" із нежитлового приміщення, площею 178 кв.м, яке знаходиться за адресою: вул. Максима Залізняка, 91/1, місто Черкаси та передати його по акту здачі-приймання власнику - ЖБК "Хімік — 27";

- Постановою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 15.11.2023 касаційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "Черкасигазінвест" залишено без задоволення, а постанову Північного апеляційного господарського суду від 20.09.2023 та рішення Господарського суду Черкаської області від 19.05.2023 у справі №925/253/23 - без змін.

2. Справа № 925/1022/23 — за позовом товариства з обмеженою відповідальністю "Черкасигазінвест" до житлово-будівельного кооперативу "Хімік-27" про стягнення 402 400, 00 грн. :

- ухвалою Господарського суду Черкаської області від 31.07.2023 відкрито провадження у справі;

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

- ухвалою від 03.10.2023 позовну заяву товариства з обмеженою відповідальністю “Черкасигазінвест” залишено без розгляду;

- ухвалою від 30.10.2023 відмовлено у задоволенні заяви житлово-будівельного кооперативу “Хімік 27” про ухвалення додаткового рішення щодо стягнення витрат на професійну правничу допомогу - з підстав відсутності доказів вчинення позивачем необґрунтованих дій (у розумінні частини п'ятої статті 130 ГПК України).

3. Справа № 925/1106/23 за позовом товариства з обмеженою відповідальністю “Черкасигазінвест” до житлово-будівельного кооперативу “Хімік - 27” про визнання договору оренди майна № 05/01/16 від 30.12.2017 укладеним:

- ухвалою Господарського суду Черкаської області від 21.08.2023 відкрито провадження у справі;

- ухвалою від 03.10.2023 позовну заяву товариства з обмеженою відповідальністю “Черкасигазінвест” залишено без розгляду;

- ухвалою від 30.10.2023 відмовлено у задоволенні заяви житлово-будівельного кооперативу “Хімік-27” про ухвалення додаткового рішення у справі щодо стягнення витрат на професійну правничу допомогу - з підстав відсутності доказів вчинення позивачем необґрунтованих дій (у розумінні частини п'ятої статті 130 ГПК України).

V. Обґрунтування рішення дисциплінарної палати

Короткий зміст доводів скаржника й адвоката

1. Скаржник зазначає, що під час здійснення представництва житлово-будівельного кооперативу “Хімік - 27” у судових справах № № 925/1022/23 та 925/1106/23 адвокатом було складено і подано до суду документи на підтвердження витрат на професійну правничу допомогу, які містять неправдиві відомості щодо обсягу наданої правничої допомоги, факту отримання гонорару від клієнта, підроблені договори про надання правничої допомоги; вважає, що документи, подані адвокатом, за змістом не відповідають вимогам статті 126 Господарського процесуального кодексу України.

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

2. Адвокат стверджує про те, що його дії ґрунтуються на положеннях чинного законодавства та договорів про надання правничої допомоги, укладених і підписаних від імені клієнта уповноваженою службовою особою, доказів підроблення яких скаржником не було подано. Крім того, зазначає, що отримання ним гонорару від голови правління ЖБК “Хімік 27” у готівковій формі вимогам закону не суперечить.

Факти, встановлені палатою

Дослідивши відомості, надані скаржником та адвокатом, палатою встановлено наступні факти.

1. 27.07.2023 ТОВ «Черкасигазінвест» звернулось до Господарського суду Черкаської області з позовом до житлово-будівельного кооперативу «Хімік - 27» про стягнення компенсації різниці між вартістю поліпшеного майна і вартістю цього майна на час його передачі в оренду у розмірі 402 400,00 грн.

Ухвалою Господарського суду Черкаської області від 31.07.2023 відкрито провадження у справі № 925/1022/23.

2. 17.08.2023 ТОВ «Черкасигазінвест» звернулося до Господарського суду Черкаської області із позовом про визнання укладеним договір оренди майна №05/01/16 від 30.12.2017.

Ухвалою Господарського суду Черкаської області від 21.08.2023 відкрито провадження у справі № 925/1106/23.

3. Адвокат ОСОБА_2 здійснював представництво ЖБК “Хімік — 27” у справах № № 925/1022/23, 925/1106/23, зокрема, 03.10.2024 - взяв участь у судових засіданнях господарського суду.

4. Ухвалами Господарського суду Черкаської області від 03.10.2023 позовні заяви ТОВ “Черкасигазінвест” у вказаних справах були залишені без розгляду.

5. 11.10.2023 адвокат ОСОБА_2, в інтересах ЖБК «Хімік - 27», подав заяву про ухвалення додаткового рішення у справі № 925/1022/23 щодо стягнення з позивача 25 000, 00 грн. витрат на професійну правничу допомогу.

До заяви приєднав копії договору про надання правової допомоги від 05.09.2023, довідки про отримання коштів від 06.10.2023, акту виконаних робіт

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

б/н від 06.10.2023, звіту про виконання договору про надання правової допомоги від 06.10.2023.

6. 11.10.2023 адвокат ОСОБА_2, в інтересах ЖБК, подав заяву про ухвалення додаткового рішення у справі № 925/1106/23 щодо стягнення з позивача 25 000, 00 грн. витрат на професійну правничу допомогу.

До заяви приєднав копії договору про надання правової допомоги від 05.09.2023, довідки про отримання коштів від 06.10.2023, акту виконаних робіт № 2 від 06.10.2023, звіту про виконання договору про надання правової допомоги від 06.10.2023.

7. Як убачається зі змісту поданих адвокатом документів, 05.09.2023 між адвокатом ОСОБА_2 та житлово-будівельним кооперативом “Хімік-27” було укладено два договори про надання правової допомоги, за умовами яких адвокату було доручено здійснення представництва клієнта у справах, відповідно, № 925/1022/23 та № 925/1106/23.

Відповідно до наданих звітів та актів, на виконання умов договорів, адвокатом було здійснено в інтересах клієнта було вчинено: консультування та роз'яснення законодавства, вивчення судової практики, підготовку правової позиції, залучення помічника адвоката, складено та направлено: заяву про ознайомлення, відзив на позовну заяву, адвокатський запит.

У довідках від 06.10.2023 адвокатом було зазначено, що ним отримано від житлово-будівельного кооперативу “Хімік-27” на підставі договорів про надання правової допомоги грошові кошти в розмірі по 10 000,00 грн. готівковим способом.

8. Ухвалами від 30.10.2023 Господарського суду Черкаської області було відмовлено у задоволенні зазначених заяв житлово-будівельного кооперативу “Хімік 27” про ухвалення додаткових рішень про стягнення витрат на професійну правничу допомогу - з підстав відсутності доказів необґрунтованості дій позивача у розумінні частини п'ятої статті 130 ГПК України.

Мотиви рішення палати

Відповідно до частини другої статті 33 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі — Закон № 5076-VI) дисциплінарне провадження — процедура розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діях адвоката ознак дисциплінарного проступку.

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Паученка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

За змістом частини другої статті 36 Закону № 5076-VI підставою до порушення дисциплінарної справи є відомості, які вказують на наявність ознак дисциплінарного проступку.

Дисциплінарним проступком адвоката є: порушення вимог несумісності, порушення присяги адвоката або правил адвокатської етики, розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення, невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків, невиконання рішень органів адвокатського самоврядування, порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом (частина друга статті 34 Закону № 5076-VI).

Дослідивши відомості, що містить скарга, додані до неї документи, пояснення адвоката та заслухавши доводи учасників засідання, палата дійшла висновку про відсутність підстав до порушення дисциплінарної справи виходячи із наступного.

1. Статтею 26 Закону № 5076-VI визначено, що адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правничої допомоги, що узгоджується із положеннями статті 14 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборчим З'їздом адвокатів України 09.06.2017 (далі — Правила адвокатської етики).

Відповідно до частини першої статті 4 Закону № 5076-VI адвокатська діяльність здійснюється на принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів.

Згідно із пунктами 1, 6 частини першої статті 21 Закону № 5076-VI під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги та правил адвокатської етики, виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством та договором про надання правничої допомоги

Договір про надання правничої допомоги - домовленість, за якою одна сторона (адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання) зобов'язується здійснити захист, представництво або надати інші види правничої допомоги другій стороні (клієнту) на умовах і в порядку, що визначені договором, а клієнт зобов'язується оплатити надання правничої допомоги та фактичні витрати, необхідні для виконання договору (пункт 4 частини першої статті 1 Закону № 5076-VI).

Відповідно до частин першої, четвертої статті 27 Закону № 5076-VI, договір про надання правничої допомоги укладається в письмовій формі; до

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

договору про надання правничої допомоги застосовуються загальні вимоги договірної права; договір про надання правничої допомоги може укладатися на користь клієнта іншою особою, яка діє в його інтересах.

Адвокат зобов'язаний діяти в межах повноважень, наданих йому клієнтом, у тому числі з урахуванням обмежень щодо вчинення окремих процесуальних дій.

Відповідно до частини другої статті 8 Правил адвокатської етики у межах дотримання принципу законності адвокат зобов'язаний у своїй професійній діяльності виходити з переваги інтересів клієнта.

Згідно зі статтею 42 Правил адвокатської етики представляючи інтереси клієнта або виконуючи функцію захисника в суді, адвокат зобов'язаний дотримуватися вимог чинного процесуального законодавства, законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність, про судоустрій і статус суддів, іншого законодавства, що регламентує поведінку учасників судового процесу, а також вимог Правил.

Згідно із частиною третьою статті 203 Цивільного кодексу України волевиявлення учасника правочину має бути вільним і відповідати його внутрішній волі.

Правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах (у тому числі електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони, або надсилалися ними до інформаційно-комунікаційної системи, що використовується сторонами. У разі якщо зміст правочину зафіксований у кількох документах, зміст такого правочину також може бути зафіксовано шляхом посилання в одному з цих документів на інші документи, якщо інше не передбачено законом. Правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо він підписаний його сторонами (частини перша, друга статті 207 ЦК України).

2. За результатами дослідження поданих письмових документів та аналізу пояснень учасників засідання палатою було встановлено, що 05.09.2023 між адвокатом ОСОБА_2м та житлово-будівельним кооперативом "Хімік-27" в особі голови ОСОБА_3ої Л.І. було укладено два договори про надання правової допомоги, за умовами яких адвокату було доручено здійснення представництво клієнта у справах № № 925/1022/23 та 925/1106/23.

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

Голова правління ЖБК “Хімік-27” ОСОБА_3 письмово та усно, під час засідання палати, підтвердила факт особистого підписання нею вказаних договорів, а також фактів передачі адвокату готівкових коштів як гонорару за здійснення адвокатської діяльності. ОСОБА_3 наполягає на тому, що адвокат ОСОБА_2 діяв у межах повноважень, наданих йому за договором, претензій до адвоката — не має.

Палата пересвідчилася у фактичному здійсненні адвокатом дій з представництва клієнта у судових справах, які корелюються із умовами договорів від 05.09.2023.

3. Відповідно до приписів принципу презумпції невинуватості адвоката звинувачення адвоката не може ґрунтуватися на припущеннях.

Палата зауважує, що скаржником не було надано належних і достовірних відомостей, які б вказували на те, що подані адвокатом до суду договори про надання правничої допомоги не були підписані уповноваженою службовою особою ЖБК “Хімік — 27”.

Вимоги скаржника стосовно проведення палатою самостійного аналізу “явних”, на його думку, ознак підроблення (невідповідності підписів певним зразкам) не ґрунтується на вимогах законодавства, і надання оцінки документам у даному випадку не може бути здійснене без використання спеціальних знань у галузі почеркознавства.

Зазначене дослідження може бути проведене шляхом залучення експерта на договірних засадах фізичними або юридичними особами, їх представниками або за процесуальними рішеннями суду чи органу досудового розслідування у рамках відповідного провадження (частина перша статті 7¹ Закону України “Про судову експертизу”).

4. Палата вважає за необхідне зазначити, що за змістом статті 70 Правил адвокатської етики, обов'язок доведення факту вчинення адвокатом проступку покладено на особу, яка звертається зі скаргою на адвоката, а дисциплінарні органи адвокатури не вправі зі своєї ініціативи здійснювати збирання доказів винуватості адвоката.

Крім того, ураховуючи вимоги статті 62 Конституції України, палата також звертає увагу на те, що твердження про вчинення особою підроблення документів, шахрайських дій тощо мають перевірятися у порядку, визначеному Кримінальним процесуальним кодексом України, і допустимим доказом

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Паученка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

вчинення особою зазначених кримінальних правопорушень є обвинувальний вирок суду, який набрав законної сили.

За повідомленням скаржника, ним було подано заяву про вчинення кримінального правопорушення у порядку статті 214 КПК України, і фактичний зміст цієї заяви відповідає твердженням про оскаржувані дії адвоката та службових осіб кооперативу.

Отже, скаржник не позбавлений можливості вживати заходів до захисту своїх прав та законних інтересів у рамках відповідних проваджень.

5. З приводу тверджень скаржника про неправомірність здійснення розрахунків у готівковій формі, відсутність факту проведення розрахунку із адвокатом, неправильності оформлення ним факту отримання готівки та необґрунтованості заявлених витрат на правничу допомогу - палата звертає увагу на наступне.

Голова правління житлово-будівельного кооперативу “Хімік - 27” на засіданні палати підтвердила факт сплати гонорару адвокату готівкою у розмірах, які засвідчені довідками адвоката від 06.10.2023 про отримання коштів. Крім того, ОСОБА_3 було зазначено, що вказані кошти вона отримала не з каси кооперативу, але не повідомляла адвокату про дану обставину.

Оформлення касових операцій, порядок видачі готівкових коштів під звіт, граничні розміри суми розрахунків, питання контролю за його додержанням регламентуються, зокрема, Положенням про ведення касових операцій у національній валюті України, затвердженій постановою Правління НБУ № 148 від 29.12.2017 р. (з наступними змінами і доповненнями) (далі — “Положення № 148”).

Разом із тим, для цілей перевірки наявності підстав до порушення дисциплінарної справи, палата не здійснює оцінку законності дій уповноваженої особи юридичної особи — клієнта - в аспекті дотримання нею вимог касової дисципліни, оскільки такі обставини не є релевантними питанням відповідальності адвоката та межам компетенції дисциплінарних органів адвокатури.

В аспекті перевірки додержання адвокатом принципу законності, палата звертає увагу на те, що чинне законодавство України не містить заборони на проведення розрахунків суб'єктами господарювання у готівковій формі, зокрема, для цілей забезпечення потреб, що виникають у процесі їх функціонування, у тому числі для закупівлі товарів, робіт, послуг.

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Паученка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

При цьому, до професійних обов'язків адвоката не відноситься обов'язок перевіряти дотримання правильності внутрішнього оформлення касових операцій суб'єктом господарювання, від імені якого, без спеціального уповноваження, діє його керівник.

6. Палата також ураховує висновки Верховного Суду, наведені у його Постанові від 16.04.2020 у справі № 727/4597/19.

Проаналізувавши відповідні положення статті 14 Податкового кодексу України, Законе № 5076-VI, Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», Положення №13 та Положення «Про форму та зміст розрахункових документів», затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 року №13, Верховний суд констатував, що адвокат може видати клієнту на його вимогу складений в довільній формі документ (квитанція, довідка, тощо), який підтверджуватиме факт отримання готівкових коштів від клієнта.

7. З приводу доводів скарги про недоведеність (необґрунтованість) витрат на професійну правничу допомогу, палата зауважує, що за змістом вимог статей 126, 129 Господарського процесуального кодексу України надання оцінки обґрунтованості, пропорційності до предмета спору, співмірності та розумності таких витрат є винятковою компетенцією господарського суду, який розглядає відповідне питання під час провадження у справі.

Аргументація оскарження не містить інформації про факти, що можуть бути предметом провадження, здійснюваного дисциплінарними органами адвокатури.

VI. Висновки палати

1. Проаналізувавши встановлені під час перевірки обставини, в аспекті правового статусу адвоката, засад його професійної етики та нормативного регулювання відносин з надання правничої допомоги, палата дійшла висновку про відсутність у діях адвоката ОСОБА_2 ознак порушення професійних обов'язків, передбачених статтею 21 Закону № 5076-VI та іншими актами чинного законодавства України.

2. Відомостей про використання адвокатом неправдивої інформації, інших засобів чи методів, які суперечать чинному законодавству або Правилам

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Паученка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

адвокатської етики, скарга не містить, а обставини, необхідні й достатні для ухвалення остаточного рішення, палатою були встановлені.

3. Ознак дисциплінарного проступку у поведінці адвоката ОСОБА_2 не виявлено і, відповідно до частини другої статті 36 Закону № 5076-VI, підстав до порушення дисциплінарної справи стосовно нього не вбачається.

З огляду на викладене, керуючись ст.ст. 33, 36-39 Закону № 5076-VI, палата

ВИРІШИЛА:

Відмовити в порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката адвоката **ОСОБА_2** (свідectво про право на зайняття адвокатською діяльністю № <...> від <...>, видане на підставі рішення Ради адвокатів Черкаської області № <..> від <..>) за скаргою ОСОБА_1.

Відповідно до частини третьої статті 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» це рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова палати

Олександр Квашук

Секретар палати

Анатолій Звїздун